

Jenny Fagerlund: 24 pientä ihmettä

[AM/30 ADMIN](#)

Joulun ihmettä ja surun murtumista – KATRI KOMI (19.11.2020).

Jokaisella on iloja ja kiitollisuuden aiheita elämässä, kun vain niihin havahtuu. Läheisten taakkojen näkeminen voi olla miltei yhtä raskasta kuin niiden itse kantaminen. Koskaan ei voi kuitenkaan varmasti tietää, milloin suru hellittää ja on aika siirtyä eteenpäin, havaita taas olevansa elossa.

Näistä lähtökohdista tukholmalainen Jenny Fagerlund rakentaa ihmissuhderomaaninsa kehykset. Kirjailija on toiselta ammatiltaan journalisti. Tämän teoksen jälkeen jo kaksi seuraavaakin kirjaa ovat ilmestyneet Ruotsissa. Fagerholm kirjoittaa hyvän mielen romaaneita.

Kirjasta ollaan tekemässä myös elokuvaa, oletettavasti jouluihmisille. Teoksen nimi ja kansi ovat nimittäin kuin suoraan joulupukin pajasta: *24 pientä ihmettä*. Romaani onkin kelpo kirja, jos haluaa lomalukemiseltaan hieman romantiikkaa ja viihdettä syvällisyyden kaavussa, menemättä kuitenkaan aivan rotkon pohjalle. Kirjassa ei unohdeta monimuotoisuutta ja eri sukupolvien kuvaustakaan. Ja näinä posthumanismin aikoina, mukana ovat tietysti myös ei-inhimilliset hahmot. *24 pientä ihmettä* on helppolukuinen ja selkeä rakenteeltaan. Prologi on kirjoitettu usein käytettyyn tapaan preesensissä. Tarina kertoo reilun kuukauden ajanjaksosta, päättyen jouluun ja lähinnä onnellisiin loppuihin. Lukujen sisällä kohtauksia on erotettu selventävästi kolmella asteriskilla. Kirjassa fokalisoidaan päähenkilön kautta. Tukholmassa sisustuspuotia pitävä Emma menetti odottamansa lapsen sekä lääkärimiehensä Niklaksen kaksi vuotta aiemmin.

”Kuoliko miehesi joulun tienoilla?”

”Jouluaattona.”

”Mitä tapahtui?”

Tavallisesti Emma olisi mutissut vastaukseksi jotain epämääräistä, mutta Adamin vilpitön katse sai hänet vastaamaan suoraan: ”Se oli auto-onnettomuus. Olimme kävelemässä hänen vanhempiansa luo ja... riitelimme.”

Emma kärsii ja on eristäytynyt läheisistään. Hän haluaisi yhä hypätä juhlakauden yli. Kirja alkaa marraskuussa, josta käydään läpi kuusi yksittäistä epätoivon päivää päähenkilön elämässä. Luvun alussa kerrotaan aina viikonpäivä ja päivämäärä. Vuotta ei mainita, mutta kyseessä on nykyaika. Emma päätyy auttamaan kadulla vanhaa miestä ja päättää tehdä hyvän teon joka päivä jouluun asti.

Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen jokainen luku kertoo yhdestä päivästä, eli siten saadaan kasaan 24 ihmettä jouluaattoon mennessä. Emma päättää vihdoinkin siivota kotiaan ja suunnittelee pieniä tekojaan. Hän saa niitä toteutettua monenlaisella menestyksellä, vaikka alkuun tekojen keksiminenkin oli haastavaa. Samalla Emma hätistää hyvää tarkoittavan Magdan niskastaan. Siskun haluaisi, että Emma vihdoinkin alkaisi elää, poistuisi koti-puoti -linjalta ja aloittaisi jonkin harrastuksen. Lisäksi Magdalla on salaisuus, jonka vuoksi hän patistaa Emmaa ryhdistäytymään puodin myynnin parantamiseksi.

Siellä täällä romaanissa on kursivoituna Emman ajatuksia preesensissä, tarkoitus on ilmeisesti korostaa noita kohtia kerronnassa. Lukas on labbis, jonka Emma hyviä tekoja tehdessään pelasti piikiltä:

Emma joutui lukemaan viestin kahdesti ennen kuin muisti, kuka lähettäjä oli. Tämä oli sen lapsiperheen äiti, joka halusi Lukaksen. Emma oli unohtanut täysin, että heidän oli määrä

hakea Lukas huomenna. Nyt hän puristi puhelintaan tärisevin käsin. *En halua, että he hakevat Lukasta. Haluan, että Lukas jää minulle.* Emma mietti pienen tovin ja kirjoitti sitten:

Olen pahoillani, Lukas ei voikaan muuttaa.

Suomen kielessä on se hieno puoli, että hän voi tarkoittaa sekä miestä että naista. Oletettavasti tässä kirjassa on alkuperäisversiossa (2019) käytetty ainakin joissain kohdin ruotsin kielen hen-pronominia, tai muuten tietyt asiat olisivat paljastuneet liian aikaisin. Suomennos (Antti Saarilahti) on sujuva. Kömpelyyksiä tai muita virheitä voisi huomata vasta, jos on lukenut alkukielisen teoksen.

Romaanissa on muisteluja, lähinnä eri henkilöhahmojen kipeitä muistoja. Niiden avulla paljastetaan pikkuhiljaa Emmen lähelle kertyvien ihmisten kohtaloita menneinä vuosina tai vuosikymmeninä. Hahmoja on lukumäärältään sopivasti, jotta jokaisesta piirtyy mielikuva ja heidät erottaa hyvin toisistaan. Mukana kuvioissa ovat etenkin naapuri Lilian, asiakas Angela, työharjoittelija Julia, autetut Waldemar ja Adam sekä työttömäksi joutunut Hasse. Teos on lopetettu siten, että tähän tarinaan olisi helppo kirjoittaa myös jatkoa, sen verran useita (ihmis)kohtaloita kirjassa käsiteltiin ja osittain jätettiin aukikin.

Fagerlundin kirjassa sivutaan monia kipeitä aiheita kuten surua, kuolemaa, syyllisyyttä, erilaisia haasteita avio- ja työelämässä ja läheisten parissa sekä masennusta. Näihin teemoihin ei kuitenkaan mennä syvemmälle, vaan jäädään hieman toisteiseen kuvailuun.

Kirjan romanttinen juoni on viihdekirjalle ominaiseen tapaan melko ennalta arvattava, jota toisaalta lukijakin tietyllä tavalla odottaa. Rakastavaisten tielle osuu riittävä määrä esteitä ja käännteitä, ennen kuin he saavat toisensa. Missään vaiheessa lopputulos ei ole oikeasti epävarma.

Kirjan hahmot eivät ravistelleet sisintäni. Edes päähenkilöön en kiintynyt tai samaistunut riittävästi, jotta tunnevaikutus olisi saavuttanut kyynelkanavani tai nauruhermoni. Tämän romaanin kanssa ei ole pakko herättää omia tunteitaan eloon henkilöhahmojen kokemien vastusten ja saavutusten takia, vaikka vaikeita teemoja käsitelläänkin. Siten kirja käy nimenomaan lämminhenkisestä lomalukemisesta.

”Et aavistakaan, kuinka kovasti olemme paiskineet täällä hommia”, Angela sanoi ja hymyili ilosta säteillen. ”Julia ja Hasse kävivät täällä myös mutta joutuivat jo lähtemään.”

”Auttoivatko hekin?”

”Hasse muun muassa kokosi hyllyt ja TV-tason, ja Julia auttoi muiden juttujen kanssa”, Angela vastasi.

”Minä soitin heille tänään.”

”Emme halunneet paljastaa mitään. Ellet pidä lopputuloksesta, ainahan voit tehdä muutoksia. Halusimme vain, että sinullakin olisi hyvä jouluku. Olet auttanut meitä niin paljon.”

”Enhän minä ole –”, Emma aloitti, mutta Angela ei ollut kuulevinaan vaan jatkoi.

”Olet tehnyt meidän hyväksemme vaikka mitä.”

”Sinun kuuluisi olla iloinen eikä surullinen”, Magda sanoi ja halasi sisartaan uudelleen nähdessään kyynelten valuvan Emmen poskia pitkin.

”Olenhan minä. Yllätyin vain niin täysin”, Emma vastasi. ”Olen sanaton.”

Romaani luo toivoa ja uskoa siihen, että elämä voittaa. Pienetkin teot voivat olla toiselle mittaamattoman arvokkaita juuri siinä elämäntilanteessa. Aina emme osaa kiittää apua saadessamme, mutta usein koemme hyvää mieltä siitä, että olemme vapaaehtoisesti jotakuta auttaneet. Tämä kirja on arvokas muistuttaessaan meitä tuosta, vaikkapa näin joulun alla tai koronapandemian aikana yleisemminkin.

Jenny Fagerlund: *24 pientä ihmettä*. suom. Antti Saarilahti. Gummerus 2020.

Kirjoittaja Katri Komi on kirjoittamisen (kirjallisuuden) opiskelija Jyväskylän yliopistossa.